

[Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Edukacja](#)

Tak klimat uderza w nasze zdrowie

Zmiana klimatu oznacza realne zagrożenia dla zdrowia Polek i Polaków. Rosnąca liczba i długość fal upałów, ekstremalne zjawiska pogodowe i coraz częstsze przypadki chorób wektorowych to tylko wierzchołek góry lodowej. Ale dobra wiadomość jest taka, że wiemy, jak się na to przygotować.

Czynniki środowiskowe odpowiadają za jedną czwartą globalnych zgonów. W Polsce, tylko w latach 2010-2019, upały przyczyniły się do śmierci około 6 tysięcy osób. Te dane z raportu Koalicji Klimatycznej pt. Wpływ zmiany klimatu na bezpieczeństwo narodowe Polski pokazują, że ochrona zdrowia publicznego w dobie kryzysu klimatycznego wymaga pilnych, kompleksowych i spójnych działań.

Kryzys klimatyczny uderza w nasze zdrowie - bezpośrednio i pośrednio

Kryzys klimatyczny zagraża naszemu zdrowiu fizycznemu i psychicznemu. Bezpośrednie skutki to między innymi udary cieplne i odwodnienie w czasie upałów, a także obrażenia odnoszone w związku z gwałtownymi zjawiskami pogodowymi, takimi jak wichury i nawałnice. Ostatnia polska powódź jesienią 2024 roku pochłonęła dziewięć ofiar śmiertelnych i zmusiła tysiące osób do ewakuacji. Zmieniające się warunki klimatyczne sprzyjają też rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych przenoszonych przez owady.

Zwraca na to uwagę Weronika Michalak, dyrektor krajowa HEAL Polska i współautorka raportu.

- W obliczu coraz częstszych fal upałów i innych ekstremalnych zjawisk pogodowych oraz wzrostu ryzyka związanego z chorobami zakaźnymi, kryzys klimatyczny wpływa zarówno bezpośrednio, jak i pośrednio na zdrowie fizyczne i psychiczne Polek i Polaków. Odpowiedź na te wyzwania wymaga zintegrowanej polityki zdrowotnej i klimatycznej, opartej na dowodach naukowych. Inwestycje w zdrowie publiczne — profilaktykę, systemy ostrzegania, odporność infrastruktury, edukację zdrowotną, a także działania mitygacyjne — to dziś nie tylko kwestia etyczna i społeczna, lecz przede wszystkim warunek utrzymania odporności oraz stabilności państwa w perspektywie długoterminowej - mówi Weronika Michalak.

Autorzy zwracają uwagę na dwukrotny wzrost zachorowań na boreliozę w Polsce w ciągu ostatniej dekady (z 12 760 w 2013 do 25 244 w 2023 roku) oraz coraz częstsze występowanie kleszczowego zapalenia mózgu. Pojawiają się choroby, które do tej pory kojarzyły się wyłącznie z krajami tropikalnymi. W 2024 roku w Małopolsce zanotowano pierwszy przypadek gorączki Zachodniego Nilu u osoby, która nigdy nie opuściła Polski, co sugeruje, że do zakażenia doszło w kraju.

Nie można zapominać również o wpływie na zdrowie psychiczne. Stres związany z katastrofami naturalnymi i ponoszonymi stratami, obawy o przyszłość i poczucie bezradności mogą prowadzić do lęków, depresji, a nawet myśli samobójczych.

Dodatkowo, spalanie paliw kopalnych, będące główną przyczyną kryzysu klimatycznego, prowadzi do silnego zanieczyszczenia powietrza. Europejska Agencja Środowiska szacuje, że w Polsce powoduje ono ponad 40 tysięcy przedwczesnych zgonów rocznie.

Koszty zdrowotne idą w miliardy złotych

Konsekwencje zdrowotne zmiany klimatu to nie tylko ludzkie tragedie, ale także gigantyczne koszty. Szacuje się, że w latach 2021-2030 koszty zdrowotne związane ze skutkami zmiany klimatu w Polsce mogą wzrosnąć nawet do 119 miliardów złotych rocznie. Fale upałów wpływają również na produktywność mieszkańców miast. W sierpniu 2015 roku aglomeracja warszawska traciła z tego powodu około 110 milionów złotych dziennie.

Sektor ochrony zdrowia też ma swój "ślad węglowy"

Sektor ochrony zdrowia, jest wrażliwy na skutki kryzysu klimatycznego, ale jednocześnie przyczynia się do emisji gazów cieplarnianych. Jego udział, na poziomie około 4,4%, odpowiada rocznej emisji z ponad 500 średniej wielkości elektrowni węglowych. Większość polskich placówek medycznych wciąż wykorzystuje paliwa kopalne, a ich infrastruktura jest często przestarzała i nieefektywna energetycznie.

- Państwo musi gwarantować obywatelom ochronę zdrowia przed zagrożeniami środowiskowymi. Placówki ochrony zdrowia powinny wykazywać dbałość o zdrowie pacjentów poprzez systematyczne zmniejszenie śladu węglowego. Konieczne jest priorytetowe podejście państwa do zdrowia

publicznego, zadbanie o zmiany świadomości społecznej, odpowiednią edukację kadr medycznych i młodego pokolenia Polaków oraz alokację środków przeznaczonych na zdrowie z medycyny naprawczej na zapobieganie chorobom – mówi dr hab. n. med. Tadeusz Zielonka, współautor raportu.

Konieczne są inwestycje w odnawialne źródła energii, termomodernizację, elektryfikację transportu medycznego i efektywne zarządzanie odpadami. Na szczęście część polskich placówek medycznych już podejmuje kroki w kierunku "zielonej" transformacji. Na przykład Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny nr 1 w Szczecinie zainstalował panele słoneczne, redukując emisję CO2 o ponad 305 ton i oszczędzając blisko 400 tys. zł. To pokazuje, że pomimo wyzwań finansowych, zmiany są możliwe i przynoszą korzyści, zarówno dla środowiska, jak i dla budżetu placówek.

Co dalej? Inwestycje, edukacja i systemowe zmiany

Aby skutecznie stawić czoła wyzwaniom niezbędne jest połączenie działań na wielu poziomach. Oto najważniejsze z nich:

- Inwestycje w zdrowie publiczne: profilaktyka, systemy ostrzegania, budowanie odpornej infrastruktury medycznej, która będzie funkcjonowała w czasie katastrof.
- Rozwój telemedycyny i programów zdalnej opieki zdrowotnej umożliwiające opiekę nad pacjentami nawet w warunkach izolacji, np. z powodu powodzi.
- Edukacja zarówno społeczeństwa, jak i kadr medycznych, odnośnie wpływu zmiany klimatu na zdrowie i sposobów zapobiegania problemom zdrowotnym.
- Działania międzysektorowe: współpraca rządu, sektora zdrowia, sektora prywatnego i organizacji pozarządowych jest kluczowa dla ograniczenia negatywnego wpływu sektora zdrowia na środowisko, a także dla dostosowania go do zmieniających się warunków.

Źródło: pap.pl

<https://laboratoria.net/edukacja/32538.html>

Informacje dnia: [Stu najzdolniejszych naukowców dostanie ponad 3 mln zł Trwa nabór na studia dla popularyzatorów nauki](#) [Znamy najlepszych młodych popularyzatorów nauki](#) [Aż połowę studentów cechuje negatywna emocjonalność](#) [Kofeina wpływa na jakość nocnego wypoczynku](#) [Myślenie spiskowe towarzyszy człowiekowi od wieków](#) [Stu najzdolniejszych naukowców dostanie ponad 3 mln zł Trwa nabór na studia dla popularyzatorów nauki](#) [Znamy najlepszych młodych popularyzatorów nauki](#) [Aż połowę studentów cechuje negatywna emocjonalność](#) [Kofeina wpływa na jakość nocnego wypoczynku](#) [Myślenie spiskowe towarzyszy człowiekowi od wieków](#) [Stu najzdolniejszych naukowców dostanie ponad 3 mln zł Trwa nabór na studia dla popularyzatorów nauki](#) [Znamy najlepszych młodych popularyzatorów nauki](#) [Aż połowę studentów cechuje negatywna emocjonalność](#) [Kofeina wpływa na jakość nocnego wypoczynku](#) [Myślenie spiskowe towarzyszy człowiekowi od wieków](#)

Partnerzy